

afdragsbidrag giver, da der ikke ydes statsstøtte, ikke anledning til spørgsmål i forhold til traktatens art. 92-94 og forordning 797.

Herudover vil der efter forslaget i forbindelse med jordbrugslån optaget af visse kategorier landmænd og/eller til visse låneformål kunne ydes afdragsbidrag svarende til 30 pct. af indekstilskrivningen på jordbrugslåne i indtil 15 år. I forhold til lov 247 er såvel kredsen af låntagere og belåningsformål som den periode, hvori afdragsbidraget ydes, og dermed støtteelementet begrænset væsentligt.

Efter forslaget kan afdragsbidrag alene ydes til

- indfrielse af indestående prioriteter (omprioritering) hos visse grupper landmænd, der på grund af bl.a. deres gælds- og indkomstforhold må antages at have aktuelle eller potentielle økonomiske vanskeligheder,
- nyinvesteringer, hvis ydelsen af afdragsbidrag ikke vil stride mod reglerne i forordning 797 eller mod de regler, der måtte blive fastsat i medfør af denne forordning,
- førstegangsetablering på en landbrugsbedrift, der kan danne grundlag for egentlig deltids- eller heltidsjordbrugsvirksomhed, samt erhvervelse af suppleringsjord.

Med hensyn til mulighederne for omprioritering bemærkes, at mange landmænd fortsat har økonomiske vanskeligheder, der kan tilskrives optagelsen af fastforrentede lån i højrenteperioden. Med udsigt til en fortsat restriktiv risikopolitik og en lav inflation vil disse landmænd have vanskeligt ved gennem forbedrede afsætningspriser, produktionsforøgelser eller lignende at konsolidere sig og dermed tilvejebringe et sikkert grundlag for den fortsatte drift af deres bedrifter. Det bemærkes i øvrigt, at den vanskelige økonomiske situation for disse landmænd typisk må tilskrives finansieringen af investeringer eller etableringer i højrenteperioden. Der stilles dog ikke forslag om på samme måde som i gældssaneringsloven eller rentesaneringsloven at knytte muligheden for at oppebære afdragsbidrag direkte til påvisningen af konkrete investeringer eller etableringer i denne periode, idet der gennem de forløbne år kan være gennemført omprioriteringer, således at det vil være vanskeligt administrativt at relatere de enkelte lån til finansiering af investeringer eller etablering. Gennem en omlægning af en del af deres gæld til jordbrugslån med afdragsbidrag, vil disse landmænd have mulighed for at sanere deres økonomiske forhold og gennemføre en nødvendig økonomisk konsolidering.

Specielt for så vidt angår landmænd over 55 år gælder det, at disse landmænd, ligesom den foregående gruppe landmænd, fortsat møder økonomiske vanskeligheder på grund af finansiering med fastforrentede lån i højrenteperioden. Da der samtidig er tale om en gruppe landmænd, der i vidt omfang er inde i en aftrapning af deres produktion, kan der i mange tilfælde være behov for omlægning af en del af gælden til jordbrugslån med afdragsbidrag.

Såfremt det ikke lykkes at konsolidere de bedrifter, der har aktuelle eller potentielle økonomiske vanskeligheder, vil resultatet blive en forceret strukturudvikling, der må befrygtes at medføre en yderligere koncentration af produktionen på færre, større enheder, og som vil gøre det umuligt at fastholde den brede variation af enkeltmandsejede landbrugsbedrifter, der har været et centralt element i dansk landbrugspolitik.

Med hensyn til forslaget om ydelse af afdragsbidrag til jordbrugslån, der ydes til finansiering af førstegangsetableringer på en bevaringsværdig (reel eller bæredygtig) ejendom, er afgrænsningen foretaget, således at der ikke ved erhvervelsen af fritids- eller hobbybrug kan optages jordbrugslån med afdragsbidrag. Ydelsen af afdragsbidrag er begrænset til ejendomme, der typisk erhverves med henblik på erhvervs-mæssig landbrugsproduktion, uden at de snævre betingelser efter lov 150 af 17. april 1985 om statsgaranti og rentetilskud m.m. dog behøver at være opfyldt ved udlån til yngre jordbrugere. Gennem denne mulighed for at yde jordbrugslån med afdragsbidrag til førstegangsetableringer ydes et bidrag til bevarelsen af en bred variation af selvstændige bedrifter i overensstemmelse med den anførte strukturpolitiske mål-sætning. Samtidig indebærer den foreslåede adgang til at optage jordbrugslån med afdragsbidrag til erhvervelse af suppleringsjord, at forslaget herigennem kan bidrage til en forbedring af jordbrugsbedrifternes struktur- og arronderingsforhold.

For så vidt angår støtteelementet bemærkes, at afdragsbidrag efter forslaget alene skal kunne ydes i 15 år, og at der ikke automatisk som efter lov 247 ydes afdragsbidrag ved refinansiering af stående lån. Støtteelementet udgør herefter ca. 6 pct. ved en forventet indeksering på 4 pct. i 1986 og 2 pct. i følgende år. Endvidere indebærer forslaget, at der ved indfrielse af prioriteter, hvortil der ydes tilskud efter anden lovgivning til nedbringelse af rente eller andre ydelser (f.eks. rentesaneringsydelse og tilskud i henhold til moderniseringsordningen), med jordbrugslån med afdragsbidrag, skal